

KOMUNIKAT PRASOWY nr 100/22

Luksemburg, dnia 16 czerwca 2022 r.

Opinia 1/20

Projekt zmodernizowanego Traktatu Karty energetycznej: złożony przez Belgię wniosek o wydanie opinii jest niedopuszczalny ze względu na jego przedwczesny charakter

Trybunał nie dysponuje wystarczającymi informacjami na temat treści przewidywanego traktatu

Traktat Karty energetycznej (TKE), zatwierdzony w imieniu Wspólnot Europejskich w 1997 r.¹, nie był przedmiotem istotnych zmian od chwili jego wejścia w życie w 1998 r. W 2020 r. rozpoczęto negocjacje dotyczące jego modernizacji. Miały one być prowadzone w szczególności w oparciu o wykaz dziedzin otwartych na negocjacje, przyjęty w 2018 r. przez Konferencję Karty².

W trakcie negocjacji Unia Europejska zaproponowała zmianę mechanizmu rozstrzygania sporów między inwestorami a umawiającymi się państwami³. Ponieważ dziedzina, do której należy ten mechanizm, nie została ujęta w rzeczonym wykazie, objęcie jej zakresem negocjacji wymagało osiągnięcia konsensusu między umawiającymi się stronami. W niniejszym przypadku konsensus takiego nie osiągnięto.

W dniu 2 grudnia 2020 r. przedstawiło Trybunałowi wniosek o wydanie opinii⁴ w przedmiocie zgodności z traktatami mechanizmu rozstrzygania sporów przewidzianego w projekcie zmodernizowanego TKE, a także pojęć „inwestycji” i „inwestora”⁵. Wskazane państwo członkowskie ma w istocie wątpliwości co do możliwości stosowania tego mechanizmu do sporów między inwestorem z danego państw członkowskiego a innym państwem członkowskim.

W wydanej opinii Trybunał uznał, że nie dysponuje wystarczającymi informacjami na temat samej treści projektu zmodernizowanego TKE i że w związku z tym wniosek o wydanie opinii, ze względu na jego przedwczesny charakter, należy uznać za niedopuszczalny.

Ocena Trybunału

Wobec stwierdzenia, że w chwili złożenia wniosku o wydanie opinii nie istniał żaden dokument zawierający tekst TKE w wersji zmodernizowanej, ani tekst art. 26 tej umowy, Trybunał podniósł w pierwszej kolejności, że w owym czasie negocjacje znajdowały się na bardzo wczesnym etapie. Mimo sporządzenia wykazu dziedzin otwartych na negocjacje i mimo okoliczności, że w wykazie tym nie ujęto mechanizmu rozstrzygania sporów, umawiające się strony mogły

¹ TKE został zatwierdzony w drodze decyzji Rady i Komisji 98/181/WE, EWWIS, Euratom z dnia 23 września 1997 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnoty Europejskie Traktatu w sprawie Karty Energetycznej i Protokołu do Karty Energetycznej, w sprawie efektywności energetycznej i związanych z nią aspektów środowiskowych (Dz.U. 1998, L 69, s. 1).

² Artykuł 34 TKE przewiduje, że umawiające się strony spotykają się okresowo na Konferencji Karty energetycznej, zwanej dalej „Konferencją Karty”.

³ Mechanizm rozstrzygania sporów między inwestorem a umawiającą się stroną przewidziano w art. 26 TKE.

⁴ Na podstawie art. 218 ust. 11 TFUE.

⁵ Zawarty w propozycji zmiany art. 1 TKE.

i wciąż jeszcze mogą osiągnąć konsensus w przedmiocie włączenia do tego wykazu dziedziny, do której należy mechanizm rozstrzygania sporów. W konsekwencji wynik ewentualnych negocjacji dotyczących tej dziedziny nie jest wystarczająco przewidywalny i nie można wykluczyć, że postanowienie dotyczące tego mechanizmu zostanie zmienione.

Następnie Trybunał zaznaczył, że zakres mechanizmu rozstrzygania sporów jest uzależniony od definicji pojęć „inwestycji” i „inwestora”, które są przedmiotem negocjacji. Jednakże na tym etapie nie został przyjęty żaden akt zmieniający postanowienie, które wprowadza te pojęcia. Ponadto wpływ, jaki ewentualne zmiany tych pojęć mogłyby wywrzeć na mechanizm rozstrzygania sporów, nie może zostać oceniony w braku jakichkolwiek informacji umożliwiających dokładniejsze poznanie reguł, którym podlega ów mechanizm.

W świetle tych niejasności Trybunał stoi na stanowisku, że nie dysponuje wystarczającymi informacjami na temat treści, a konkretnie zakresu stosowania postanowienia dotyczącego mechanizmu rozstrzygania sporów, które zostanie zamieszczone w zmodernizowanym TKE. Okazuje się zatem, że niosek o wydanie opinii jest przedwczesny.

Trybunał przeanalizował wreszcie podniesione przez niektóre z uczestniczących w postępowaniu państw członkowskich względy celowości, które uzasadniają zajęcie przezeń stanowiska w przedmiocie zgodności z traktatami mechanizmu rozstrzygania sporów. Względy te dotyczą między innymi braku jednolitej interpretacji przez państwa członkowskie warunków stosowania omawianego mechanizmu rozstrzygania sporów do sporów między inwestorem z jednego państwa członkowskiego a innym państwem członkowskim oraz okoliczności, że w postępowaniach arbitrażowych wszczynanych w ramach stosowania tego mechanizmu arbitrzy odmawiają uznania swego braku właściwości w odniesieniu do tych sporów. W tym kontekście Trybunał stwierdził, po pierwsze, że względy te nie mają związku z celem postępowania w przedmiocie wydania opinii, ponieważ mechanizm rozstrzygania sporów⁶ już obowiązuje. Po drugie, Trybunał przypomniał, że orzekł już⁷, iż zgodnie z zasadą autonomii prawa Unii⁸ przewidziany w TKE mechanizm rozstrzygania sporów nie ma zastosowania do sporów między państwem członkowskim a inwestorem z innego państwa członkowskiego w przedmiocie inwestycji dokonanej przez niego w tym pierwszym państwie członkowskim.

UWAGA: Państwo członkowskie, Parlament Europejski, Rada lub Komisja mogą uzyskać opinię Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności przewidywanej umowy z traktatami lub w sprawie kompetencji do zawarcia takiej umowy. W przypadku negatywnej opinii Trybunału, przewidywana umowa nie może wejść w życie, chyba że nastąpi jej zmiana lub rewizja traktatów.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Pozostańmy w kontakcie!

⁶ Przewidziany w art. 26 TKE.

⁷ Wyrok z dnia 2 września 2021 r., Republika Mołdawii, (C-741/19, EU:C:2021:655), pkt 40–66.

⁸ Artykuł 344 TFUE.